

Nr 589

Av herr **Larsson, Thorsten, m. fl.**, om ökad möjlighet till befrielse från det nionde skolåret.

(Lika lydande med motion nr 704 i Andra kammaren)

Tillkomsten av grundskolan har kommit att innebära förbättrade utbildningsmöjligheter för stora grupper ungdomar. Målsättningen skall naturligtvis vara en sådan uppläggning av undervisningen att eleverna får bästa möjliga utbyte av den. Det pedagogiska utvecklingsarbetet måste inriktas på att få fram sådana metoder i skolans arbete att större hänsyn kan tas till de enskilda elevernas förutsättningar. Härigenom kan eleverna finna undervisningen meningsfull och trivseln i skolan kan öka. Det är väsentligt att de teoretiska kunskapernas betydelse inte övervärderas på bekostnad av de praktiska färdigheternas roll. Vidare måste stressfaktorer i skolmiljön elimineras.

Vissa elever har svårt att anpassa sig till dagens skolmiljö. Svårigheterna därvidlag är särskilt stora på grundskolans högstadium och synes vara mest framträdande under detta stadiums sista år, det nionde skolåret. Det är välbekant att detta kan medföra allvarliga rubbningar i skolans arbetsförhållanden. Följden blir otrivsel för dem som beröres. Naturligtvis måste åtgärder inom skolans ram vidtagas för att avlägsna orsakerna till situationer av detta slag.

Det synes emellertid inte alltid gå att få till stånd tillfredsställande lösningar av problemen på detta sätt. I enstaka fall kan skolstyrelsen medge befrielse från nionde skolåret. Enligt vår mening bör möjligheterna i detta avseende ökas. Förutsättningen för befrielse skall naturligtvis vara att eleven i stället genomgår utbildning av annat slag. I första hand torde det bli fråga om mera direkt yrkes- eller hantverksutbildning. Det får antas att vederbörande finner sig bättre till rätta med och sålunda får mera utbyte av ett sådant alternativ till det avslutande grundskoleåret.

Enligt skolstadgan 2 kap. 17 § kan elev om särskilda skäl finns ersätta skolgång i årskurs 9 i grundskolan med utbildning hos hantverkare eller företagare, men det krävs att eleven vid sidan därav får allmänbildande undervisning i årskurs 9 i grundskolan eller i annan skola som meddelar likvärdig undervisning. Detta kan vara svårt att genomföra i många fall, och därför bör enligt vår mening kravet i fråga om sådan undervisning mildras. Elevens möjligheter att erhålla allmänbildande undervisning äventyras inte

eftersom han skall ha rätt att fullfölja sin grundskoleutbildning om han så önskar. Med ett förbättrat vuxenutbildningssystem kommer dessa ungdomars studiemöjligheter att tillgodoses.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte anhålla om översyn av möjligheterna till befrielse i ökad utsträckning från nionde skolåret på i motionen anförda grunder.

Stockholm den 28 januari 1970

Thorsten Larsson (cp)

Olle Eriksson (cp)

Ivan Svanström (cp)
